

Tilburg University

Checklist forensische aanmeldingen BW/MO

Bredenoort, Myrthe; Roeg, Diana

Publication date:
2021

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Bredenoort, M., & Roeg, D. (2021). Checklist forensische aanmeldingen BW/MO: Een handreiking aan professionals voor informatie-uitwisseling bij aanmelding van een forensische cliënt bij een BW/MO-organisatie. *Kwaliteit Forensische Zorg*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

**kwiteit
forensische
zorg**

2021

Checklist forensische aanmeldingen BW/MO

Een handreiking aan professionals voor informatie-uitwisseling bij aanmelding van een forensische cliënt bij een BW/MO-organisatie.

Myrthe Bredenoort & Diana Roeg

Datum van oplevering: 2 juli 2021

Colofon

Deze publicatie/ dit project is tot stand gekomen met financiële ondersteuning van het Programma KFZ. Het Programma KFZ heeft daarnaast zorg gedragen voor de inhoudelijke projectbegeleiding waarbij is gestuurd op kwaliteit, voorgangsbewaking en budgetbeheer. Het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie voert namens het programma KFZ het projectmanagement.

© KFZ: Het intellectuele eigendom ligt bij de auteur(s). De auteur(s) stemt er mee in dat deze uitgave onvoorwaardelijk en zonder kosten gebruikt kan worden door alle instellingen binnen het forensische zorgveld

Inhoudsopgave

Voorwoord door Toon Walravens	4
1. Inleiding	5
2. Instructie	7
3. Uitleg aan cliënten	10
4. Checklist	11
5. Juridisch kader	15
 Toestemmingsverklaring	17

Voorwoord

Toon Walravens, beleidsadviseur De Woenselse Poort & Ervaringsdeskundige

Binnen de forensische sector zijn we bezig een slag te maken met herstelgericht werken. De producten binnen dit project geven daarvoor een mooie aanzet. Tijdens de ontwikkeling ontstond al snel erkenning voor de welbekende spagaat tussen risicobeheersing en herstelgericht handelen. En ook erkenning voor de werkdruk. Er wordt nogal wat van je verwacht: risicobeheersing, controle en tegelijkertijd oog hebben voor de mens en zijn herstel. Het constant balanceren tussen wat we onder de wenkbrauwen doen (hart) en boven de wenkbrauwen (hersenen).

De forensische zorg breidt zich steeds verder uit en vraagt om nieuwe ontwikkelingen. Uiteindelijk keert de grootste groep met een forensische maatregel terug naar de samenleving. Sommigen met begeleiding voor de rest van het leven, anderen met een beetje ondersteuning en een deel uiteindelijk zelfstandig. Daarom hebben we ook ons forensische beschermd/begeleid wonen, waar we vooral mensen weer samenbrengen. En daarbij zijn ook familie, naasten en de samenleving een essentiële schakel.

Leven en wonen is geen raadsel vol logische oplossingen. Er bestaat een grote, mooie inspirerende wereld die samenleving heet. Met dagelijkse verrassingen, uitdagingen en gebaseerd op betekenisvolle relaties. Wanneer je voor kortere of langere tijd niet deelgenomen hebt aan de samenleving, denk je dat het onmogelijk is deze wereld opnieuw te betreden. Dat is niet zo, het kan wel! Het is wel spannend om de eerste stappen weer te zetten. Daarom zijn er verschillende vormen van woonbegeleiding om mensen daarbij te ondersteunen: in een beschermde woonvorm of thuis met ambulante begeleiding. Hier werken begeleiders vol passie en betrokkenheid. Soms met iets meer en soms met iets minder begeleiding. Als begeleider kun je weer wat ruimte creëren voor mensen hun behoeften en wensen. Vaak blijken mensen die uit de gevangenis, (forensische) kliniek of via reclassering binnenkomen sterker dan we denken. Als ze ruimte voelen om te mogen ontdekken en daar het gesprek over te voeren als het nodig is, leren ook deze mensen zelf te zien waar ze toe in staat zijn. Hierbij is de relatie met elkaar essentieel voor een fijne en succesvolle samenwerking.

Wat is hierbij nodig? Allereerst een begeleider die ook voor originaliteit staat, in plaats van alleen maar voor voorspelbaarheid. Er is namelijk altijd een deel wat je van de ander kan leren en de ander misschien van jou. Een begeleider die openstaat voor wat hij/zij voelt in het moment zelf. Soms hebben veranderingen namelijk tijd nodig en soms moet je alles geven op het moment zelf. Ten tweede moeten de mensen die gebruik komen maken van de woonbegeleiding zichzelf constant uit blijven dagen om te groeien. Ten derde bepalen het individu en de begeleider samen welke stappen ze zetten en hoe groot deze zijn. Ten vierde: (woon)begeleiding geeft nieuwe mogelijkheden waar hoop vanuit gaat. Hoop is een voortreffelijke reisgenoot. Het leven binnen een woonvorm leert je wie je bent, wat je nodig hebt, om te geloven, te hopen, te verlangen en opnieuw te bestaan.

Zie bewoners met een forensische maatregel als mensen. Met wensen, dromen, ideeën en verlangens.

Het verschil tussen een bloem en onkruid, is slechts een oordeel!

1. Inleiding

Voor je ligt de nieuw ontworpen checklist ten behoeve van een verbeterde informatie-uitwisseling bij plaatsing van forensische cliënten in de beschermd- en begeleid wonen sector en de maatschappelijke opvang (BW/MO). Als plaatser vanuit een penitentiaire inrichting (PI), de reclassering of een forensische/ tbs-kliniek ben je verantwoordelijk voor de indicatiestelling en aanmelding van je cliënt bij een BW/MO. Om als organisatie een inschatting te kunnen maken of de zorg passend zal zijn voor jouw cliënt en deze vervolgens goed te kunnen begeleiden, is goede informatie-uitwisseling essentieel. De checklist is bedoeld als handreiking om te gebruiken bij een aanmelding/indicatiestelling en helpt je bij de inhoudelijke en juridische overwegingen in het al dan niet delen van bepaalde informatie. De checklist stimuleert een nieuwe werkwijze die aansluit bij de meest recente inzichten over re-integratie bij forensische cliënten. Voor gebruik dient de tool een plek te krijgen in het systeem van de eigen organisatie, zoals een EPD of Ifzo. Dit vraagt om een zorgvuldige aanpak in afstemming met een projectleider en I&A-afdeling.

De ontwikkeling van deze checklist was nodig. Hoewel er de afgelopen jaren een toegenomen aandacht is voor informatie-uitwisseling blijkt het in de praktijk nog vaak mis te gaan (Andersson Elffers Felix, 2018; Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2018). Er wordt te weinig informatie gedeeld, of juist onnodig teveel. Beslissingen worden regelmatig, om begrijpelijke redenen en met goede bedoelingen, genomen over de cliënt in plaats van met de cliënt samen. Dat staat motivatie en herstel echter in de weg. Het is aangetoond dat samen beslissen (shared decision making) een belangrijke voorspeller is voor goede re-integratie. Vernieuwend is dat deze checklist naast aandacht voor criminogene factoren ook specifiek aandacht besteedt aan de factoren die een cliënt juist kunnen helpen in diens herstel. Ook geeft het de cliënt de mogelijkheid om aanvullend zijn of haar eigen visie mee te geven, ook als deze mogelijk afwijkt van jouw visie als plaatser. Hiermee is oog voor het herstel- en re-integratieproces van de cliënt in combinatie met recidive preventie en sluit deze aan bij de nieuwste inzichten.

Volgens de officiële definitie betreft forensische zorg de zorg die gegeven wordt als onderdeel van een (voorwaardelijke) straf of maatregel of de tenuitvoerlegging daarvan, dan wel een andere justitiële titel (Joustra et al., 2019). In de praktijk ontvangen ook personen die geen forensische titel (meer) hebben maar wel een justitieel verleden, zorg die zich richt op herstel, re-integratie en voorkomen van recidive. Ook voor deze groep is de checklist geschikt.

Hoofdstuk 2 bevat een instructie voor het gebruik van de checklist. In hoofdstuk 3 vind je inspiratie om het werken met de checklist uit te leggen aan je cliënt. In hoofdstuk 4 wordt de checklist gepresenteerd samen met de bijbehorende aanmeldijst. Deze lijst is bedoeld om samen met de cliënt in te vullen. Tot slot vind je in hoofdstuk 5 een verwijzing naar de uitgebreide juridische handreiking vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid en een toestemmingsverklaring. De toestemmingsverklaring en toelichting uit dit hoofdstuk is opgesteld in samenwerking met juristen uit het forensisch werkveld. Naast de checklist is er een interviewprotocol ontwikkeld. Dit is een handreiking voor intakers en begeleiders van de BW/MO om het eerste gesprek met een cliënt, en indien gewenst met naasten, een ervaringsdeskundige en jou als verwijzer, te voeren. Een uitgebreide rapportage met daarin de wetenschappelijke onderbouwing van zowel de checklist als het interviewprotocol en hoe deze samen met het werkveld tot stand zijn

gekomen, is beschikbaar op de website van KFZ: <https://kfz.nl/projecten/de-forensische-client-op-de-juiste-plek-naar-passende-zorg-door-een-goede-informatie-uitwisseling-tussen-plaatser-en-woonvoorziening-call-2019-115>

Wij wensen je veel succes met het gebruik van de checklist!

2. Instructie

Met dit product worden drie perspectieven samengebracht: wetenschap, cliënt en de zorg. Dit is belangrijk omdat wetenschap voor onderbouwde kennis zorgt, maar deze pas goed kan bijdragen aan verbetering van diensten als het goed wordt geïntegreerd met de ervaringen van cliënten en professionals (Garretsen et al., 2007). Daarom is de checklist ontwikkeld op basis van ervaringen van cliënten en professionals waaronder ervaringsdeskundigen en onderbouwd met wetenschappelijke literatuur.

Het gaat bij een aanmelding niet alleen om het verzamelen en uitwisselen van informatie, maar ook op welke manier dit gebeurt. De checklist verdeelt het proces van aanmelden en delen van informatie daarom in twee onderdelen: A) het contact met de cliënt en B) het contact met de beoogde BW/MO-organisatie. Elk onderdeel gaat uit van concrete stappen die je houvast bieden in het proces van aanmelden en plaatsen. Deze checklist wordt idealiter samen met de cliënt doorlopen zodat je samen het gesprek aan kunt gaan over waarom bepaalde informatie belangrijk is om te delen.

Om echt voldoende vaardigheden en vakmanschap hierin te ontwikkelen, wordt aanvullende training nadrukkelijk aanbevolen. Bijvoorbeeld een e-learning of training Herstelondersteunende zorg, herstelondersteunende intake, destigmatiserend handelen of een training motiverende gespreksvoering.

Bij de checklist hoort een juridisch kader om je te helpen in je overwegingen. Let wel: de kans op motivatie en re-integratie succes is groter wanneer er in goede samenwerking met de cliënt tot afspraken wordt gekomen. Shared decision making en met toestemming informatie delen heeft daarom altijd de voorkeur. Geeft een cliënt geen toestemming? Bepaal dan met behulp van de handreiking gegevensuitwisseling van het ministerie van Justitie en Veiligheid wat er zonder toestemming gedeeld kan worden met de BW/MO.

Onderbouwde leefgebieden

De leefgebieden in de aanmeldlijst zijn geïnspireerd op de theorie van het Risk-Need-Responsivity model (RNR) en het Good Lives Model (GLM) en sluiten aan bij de intake en werkwijze van de BW/MO. Op die manier draagt de aanmeldlijst bij aan een stevigere verbinding tussen professionals in de forensische keten. Binnen RNR zijn criminogene behoeftes geformuleerd die een relatie hebben met crimineel gedrag. Begeleiding op deze behoeftes vindt plaats, samen met een inschatting van het risiconiveau (risk) en de leerstijl van een cliënt (responsivity) (Andrews et al., 2011). De meest bekende risicotaxatie instrumenten zijn ook gebaseerd op deze theorie. De leefgebieden zullen je daarom bekend voorkomen.

Naast een focus op criminogene factoren en risico's, kwam er vanuit GLM een nieuw geluid. Waar RNR criminogene needs omschrijft, zijn er in GLM 'primary goods' geformuleerd. Dit zijn waarden die ieder mens nastreeft om voldoening te ervaren in het leven. Het zijn activiteiten, ervaringen of situaties die een persoon nastreeft om zijn welzijn te bevorderen. GLM gaat uit van krachtgericht werken en de begeleiding is erop gericht om iemand zijn primary goods na te streven op een niet-criminele manier (Barnao et al., 2015; Ward & Fortune, 2013). Deze insteek heeft een sterke verwantschap met de persoonlijke herstelbeweging in de GGZ en de BW/MO-sector. Als je het interessant vindt om hierover meer te lezen, verwijzen wij je graag naar de volledige eindrapportage met bronvermelding op de website van KFZ.

Kracht en herstel

De checklist geeft de cliënt een actieve rol in zijn eigen proces: mee laten kijken en oordelen, onderbouwing laten geven. Het uitgangspunt is: dit doet je altijd, in alle gesprekken. En dit kan worden versterkt door interactieve werkvormen. Een voorbeeld is: laat de cliënt zijn wensen, doelen en motivaties voor zijn eigen re-integratieproces met de woonbegeleiding zelf formuleren. Dit kan op verschillende wijzen en op de manier die bij de desbetreffende persoon het best past. Bijvoorbeeld in de vorm van een motivatiebrief of een ingesproken tekst. Ook kun je denken aan het betrekken van een ervaringsdeskundige hierbij. In de praktijk blijkt dit helpend en zet de client ook in een actieve, betrokken rol bij diens eigen re-integratieproces. Bij het formuleren van de eigen motivatie kan de cliënt zelf (eventueel met hulp van jou als plaatser) ook verwoorden waarom hij¹ bij de geselecteerde BW/MO zorg zou willen ontvangen. Deze onderbouwing draagt bij aan motivatie en eigenaarschap in het eigen re-integratieproces van de cliënt en kan ook meegenomen worden in de communicatie met de BW/MO-organisatie van keus zodat er een zo goed mogelijke match kan worden gemaakt.

Wederzijds uitwisselen: tussen organisaties, maar ook tussen jou en cliënt

Organisaties:

Ken elkaar! Voor een optimaal proces van aanmelding en plaatsing is het essentieel dat je als plaatser en intaker zicht hebt op elkaars overwegingen, werkzaamheden, zorgaanbod en interne procedures. Het dient daarom de aanbeveling dat professionals uit de forensische keten van elkaar weten hoe en waarom zij werken zoals ze doen. Daarom zijn in de checklist concrete stappen opgenomen die aanzetten tot persoonlijk contact, zoals het advies om telefonisch contact op te nemen met de BW/MO-organisatie voordat er een aanmelding via Informatiesysteem forensische zorg (Ifzo) of mailcontact is, en een proactieve houding aan te nemen in het gehele proces tot aan daadwerkelijke plaatsing.

Cliënt:

Niet alleen voor jou als professional is het fijn om te weten hoe de beoogde BW/MO-organisatie te werk gaat. Ook voor cliënten is het belangrijk dat zij zich goed kunnen voorbereiden op wat gaat komen. Dat kan in PI's of klinieken bijvoorbeeld door een aantal keer per jaar een moment te organiseren waarop BW/MO's iets komen vertellen over hun zorgaanbod. Ook kun je als plaatser onderzoeken of er informatiemateriaal in de vorm van filmpjes of folders beschikbaar zijn om te verstrekken aan jouw cliënt. Neem ruim voordat de overstap plaatsvindt van PI/kliniek naar BW/MO de tijd met de cliënt om vooronderzoek te doen naar gewenste woonplaats, realiseren van een woning, bepalen van de ondersteuningsbehoefte en keus van BW/MO. Wederzijds informatie uitwisselen en de cliënt een stem geven, versterkt de gelijkwaardigheid in het gesprek, de motivatie en juiste match bij definitieve plaatsing.

Samen verantwoordelijk

Samen verantwoordelijk betekent dat plaatser en intaker zich samen inzetten om een plaatsing optimaal te laten verlopen. Maar ook samen met de cliënt. Want ook binnen een gedwongen kader is er altijd ruimte voor een bepaalde mate van keuzevrijheid. Het respecteren van de keuzes van een persoon over de zorg die hij wil ontvangen is een teken van goede ondersteuning (Simmons & Gooding, 2017). In de forensische zorg is er

¹ Waar hij staat, kan ook zij gelezen worden.

constante dualiteit tussen autonomie en herstel aan de ene kant en de veiligheid van de samenleving aan de andere kant. Samen met de cliënt hierover het gesprek aangaan en samen de verantwoordelijkheid hiervoor nemen, ook wel bekend als shared decision making, kan hierbij ondersteunen (Ray & Simpson, 2019). Het is aangetoond dat het meer bijdraagt aan de samenwerking in het re-integratieproces, dan opgelegde zorg. Shared decision making past bij het krachtgericht werken en de herstelgerichte benadering van re-integratie en de werkwijze van BW/MO. Hierin samenwerken met ervaringsdeskundigen wordt aangeraden. Het is tevens van belang om in overleg met de cliënt een of meerdere belangrijke naasten te betrekken bij het nadenken over wat er nodig is voor re-integratie. Op die manier volgt er een gezamenlijk gedragen zorgvraag voor de BW/MO-organisatie.

3. Uitleg aan cliënten

Dit hoofdstuk maakt een vertaalslag van de checklist richting de cliënt, om daarmee samen in gesprek te kunnen gaan over waarom hiermee wordt gewerkt. Het dient als inspiratie voor jou als plaatser om met je cliënt het gesprek te starten.

Je staat aan het begin van een nieuwe stap in je leven. Aanmelding bij een organisatie voor beschermd of begeleid wonen. Dit is een plek waar je samen met een begeleider werkt aan jouw doelen. Het is een plek om je leven weer op te pakken. Om jou zo goed mogelijk te kunnen helpen, heeft deze organisatie informatie van jou nodig. Daarmee kunnen ze samen met jou en mij beslissen of de organisatie de juiste plek is voor jou. Het is belangrijk dat je de ondersteuning krijgt die het beste bij jou past. Daarom willen ze bijvoorbeeld weten waar ze je mee kunnen helpen, waar jij goed in bent of welke hulp je al eerder hebt gehad. Om deze informatie te verzamelen gebruiken we een lijst die we samen invullen. In deze lijst kun jij ook zelf aan de organisatie vertellen wat je graag zou willen.

4. Checklist

A. Contact met de cliënt

Vertrekpunt

Een aanmelding bij een BW/MO-organisatie is een grote re-integratiestap voor cliënten. Deze stap zal niet voor iedereen vanzelfsprekend zijn. Een grote groep cliënten heeft al veel hulpverleners gezien in hun leven en trajecten zijn niet altijd positief ervaren. Voordat het proces van aanmelden en plaatsen start is het daarom belangrijk om met een cliënt stil te staan bij wat een aanmelding inhoudt en wat dit iemand kan opleveren. Het kan helpend zijn hierbij een ervaringsdeskundige te betrekken.

Vertel

Het is belangrijk dat de cliënt op de hoogte is dat en waarom er informatie uitgewisseld gaat worden. Vanuit een goede samenwerkingsrelatie en vertrouwen en ook vanuit juridisch oogpunt. Maak bespreekbaar dat het nodig is om in het belang van het herstel en de re-integratie van cliënt en samenwerken aan voorkomen van terugval bepaalde informatie te delen met de toekomstige zorgaanbieder.

Vraag

Wat de client belangrijk vindt om te delen. En bespreek wat je zelf relevant vindt. Leg ook uit waarom bepaalde informatie gedeeld moet worden. Ga hierover het gesprek aan en stel vragen zodat de cliënt aan het denken wordt gezet over zijn eigen proces. Ondanks het gedwongen kader is het uitgangspunt zoveel mogelijk: samen.

Vink af

Nu kun je samen met de cliënt de aanmeldijst doorlopen en de informatie verzamelen. Deze lijst staat verderop in dit document om digitaal in te vullen of uit printen. Uitgangspunt is in gezamenlijk overleg met de client. Wanneer een cliënt hiervoor geen toestemming wil geven, wordt verwezen naar het juridisch kader waarbinnen het in sommige gevallen toch mogelijk is bepaalde informatie te delen.

B. Contact met de BW/MO-organisatie

Verken

Als je met de cliënt een BW/MO-organisatie op het oog hebt voor aanmelding, werkt het efficiënt om persoonlijk contact te leggen. Pak dus eerst de telefoon in plaats van te kiezen voor Ifzo of e-mail! Op deze manier kun je op voorhand alvast wat vragen stellen en kan er een indicatie worden gegeven van de wachttijd en passendheid voordat alle informatie misschien voor niks wordt opgestuurd. Ook is de instelling dan vast op de hoogte dat de aanmelding eraan komt en weten zij al over wie het gaat.

Verzend

Na het doorlopen van de vorige stappen is het tijd om de aanmelding via Ifzo of aanmeldformulier van de BW/MO te doen met daarbij de te verstrekken informatie. Zorg als je niet werkt met Ifzo, dat je hierbij gebruik maakt van een ander beveiligd systeem of beveiligd e-mailverkeer.

Verifieer

Het eerdergenoemde persoonlijk contact is gedurende het gehele proces van aanmelding tot plaatsing van belang en bespoedigt een goede samenwerking en plaatsing. Neem daarom na aanmelding nogmaals contact op. Verifieer of de instelling de benodigde informatie heeft gekregen en wanneer er eventueel een intake kan worden gepland.

Aanmeldlijst

Deze aanmeldlijst vul je samen in met de cliënt en stuur je mee met de aanmelding. Zorg ervoor dat deze lijst is opgenomen in een beveiligd systeem en beveiligd wordt uitgewisseld. Wanneer je werkt met Ifzo, voeg je deze lijst als bijlage toe aan de aanmelding.

Forensische gegevens

Forensische zorgtitel

- Ja, namelijk:
Start- en einddatum:
- Nee

Bijzondere voorwaarden

Delict van veroordeling/verdenking

Reclasseringstoezicht

- Ja, start- en einddatum:
Gegevens toezichthouder:
- Nee

Toestemming gegeven voor het uitwisselen van informatie

- Ja
- Nee, toelichting:

Leefgebieden voor informatie-uitwisseling met toelichting over 1. Risico's, 2. Behoeften 3. Krachten

- Wonen en huisvesting
Toelichting
- Inkomen en omgaan met geld
Toelichting
- Denkpatronen, gedrag en vaardigheden (bv. agressie, om hulp kunnen vragen)
Toelichting
- Emotioneel welzijn (bv. psychisch functioneren, spanning, stress, medicatie)
Toelichting
- Sociaal (bv. familie- vriendschap-, partnerrelaties, seksualiteit, groepsvaardigheden)
Toelichting:

- Werken, leren en vrije tijd (bv. opleidingsniveau, werkervaring, hobby's)
Toelichting:

- Motivatie en houding (bv. over delict of tegenover hulpverleningstraject)
Toelichting:

- Middelengebruik
Is er sprake van verslaving?
 Ja, namelijk:
 Nee
 Onbekend

- Is er ondersteuning nodig om clean te worden/blijven?
 Ja, namelijk:
 Nee
 Onbekend

Toelichting:

- Zelfstandigheid (bv. mate van zelfstandigheid op gebied van ADL, huishouden en administratie)
Toelichting:

- Actuele delict en delict geschiedenis
Toelichting:

- Veiligheid (bv. gevoelens van (on)veiligheid, victimisatie)
Toelichting:

- Geloofsovertuiging
Toelichting:

- Leefstijl en Gezondheid (bv. ondersteuningsvraag op gebied van leefstijl)
Toelichting:

- Toekomst (bv. wensen voor zichzelf)
Toelichting:

Informatie die cliënt zelf aanvullend wil meegeven:

Overige informatie:

Toegevoegde bijlages:

(Bv. indien van toepassing relevante stukken uit een reclasseringsrapportage of Pro Justitia rapportage)

5. Juridisch kader

Toelichting juridisch kader

Voor veel informatie is toestemming nodig van de cliënt. Wanneer de cliënt een forensische zorgtitel heeft, mag bepaalde informatie op basis van artikelen uit de Wet Forensische Zorg (WFZ) en Besluit juridische en strafvorderlijke gegevens (Bjsg) altijd gedeeld worden. = Door het ministerie van Justitie en Veiligheid is een handreiking gegevensdeling opgeleverd in september 2021, waarin voor verschillende situaties staat beschreven welke informatie er uitgewisseld mag worden. Een link naar de handreiking is opgenomen op de volgende bladzijde in het juridisch kader.

Binnen het vrijwillig kader is er geen informatie die een plaatser altijd mag delen met een zorgaanbieder, zonder dat daarvoor toestemming is gegeven door de cliënt. In heel uitzonderlijke gevallen kan op basis van de WGBO worden besloten toch informatie te delen zonder toestemming. Dit is bij veronderstelde toestemming waarbij iemand niet in staat is toestemming te geven (bijvoorbeeld bij een acute medische situatie).

Binnen de forensische zorg bestaan veel regels en uitzonderingen en wetgeving is aan verandering onderhevig. Hierdoor verdient het de aanbeveling de handreiking geregeld online opnieuw te raadplegen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid actualiseert deze tijdig. Bij twijfels of vragen over interpretatie bij specifieke casuïstiek of situaties dient het de aanbeveling om te overleggen met een jurist binnen de eigen organisatie.

Toestemmingsverklaring

In principe kan alle informatie waarvoor een cliënt toestemming geeft worden gedeeld. In het Ifzo is hiervoor een toestemmingsverklaring en vaak hebben organisaties ook eigen formulieren voor informatie-uitwisseling in het algemeen. Mocht er in jouw organisatie nog geen beschikbaar zijn, dan is een speciale toestemmingsverklaring ontworpen om te gebruiken bij een BW/MO- aanmelding.

Ondanks dat een cliënt toestemming geeft, blijft het belangrijk om als professional stil te staan bij de informatie die je gaat delen en tot in welk detail dit noodzakelijk is. Dit heet de noodzakelijkheidstoets. Ook met een getekende toestemming, blijft het je taak als professional om te toetsen of de informatie die je deelt relevant is voor de BW/MO om de begeleiding te kunnen uitvoeren. Deze inschatting is altijd maatwerk en kan in de praktijk leiden tot discussies tussen organisaties.

Juridisch kader

Forensische zorgtitel?

Ja

Nee

Wettelijke grondslagen:

AVG, WFZ, BFZ, & WGBO

Wettelijke grondslag: AVG & WGBO

Zie 'Handreiking gegevensdeling' van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze voldoet aan de wet- en regelgeving zoals geldend vanaf september 2021. De handreiking is te vinden via de volgende link:

<https://www.forensischezorg.nl/kennis-delen/nieuws/handreiking-informatie-uitwisseling-forensische-zorg>. De handreiking wordt periodiek herijkt.

In de handreiking staan verschillende deelprocessen beschreven wanneer informatie-uitwisseling plaatsvindt.

Voor ambulante zorg en verblijfszorg is er de volgende informatie te vinden:

- Deelproces plaatsing ambulante zorg en verblijfszorg als bijzondere voorwaarde blz. 19.
- Deelproces plaatsing ambulante zorg en verblijfszorg vanuit detentie blz. 24.
- Deelproces (over)plaatsing blz. 32 en 34.

In de deelprocessen vindt je koppelvlakken waarin beschreven staat welke wetgeving de grondslag is voor de betreffende situatie en welke gegevens er mogen of moeten worden gedeeld.

Binnen het vrijwillig kader is **geen** informatie die een plaatser altijd mag delen met een zorgaanbieder.

Na toestemming:

Na toestemming mag je op grond van de AVG overige informatie ook delen. N.B: deze toestemming mag door betrokkene weer worden ingetrokken.

Toestemming uitwisselen gegevens aanmelding BW/MO

Door dit formulier te ondertekenen geef ik toestemming dat er door *[naam eigen organisatie invullen]* gegevens van mij worden gedeeld met *[naam zorgaanbieder invullen]*. Deze toestemming kan ik altijd weer intrekken.

Met de gegevens kan de zorgaanbieder beoordelen of deze passende zorg kan bieden. De gegevens die overgedragen worden zijn:

[Invullen welke gegevens en/of documenten er worden gedeeld]

- [bv. ingevulde aanmeldlijst]*
-
-
-
-
-

Voorletters en achternaam:

Geboortedatum:

Plaats en datum:

Handtekening: